

PROPRIETAR—DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Imprumutul Reîntregirii

(+). Nu suntem neam hapsân. N'am chinat nici când la ce-i al altuia. Ne-a fost dragă însă glia străbună, sub care ne dorm părinții de părinți. Și am ținut la ea ca la ochii din cap. Fiindcă fiecare petecuț al ei trăiește sufletelor noastre.

Vecinii haini au pândit însă mereu clipa când să se poată năpusti asupra noastră și să ne răpească moșia scumpă. Cum au făcut-o de-atâtea ori de-alungul veacurilor. Cum au făcut-o și hoardele roșii ale lui Stalin anul trecut. Au adulmecat, și îndată ce au aflat că... nu miroase bine în Danemarca, au năvălit ca lăcustele și ne-au cutropit Basarabia și nordul Bucovinei.

Dar Dumnezeu părinților noștri a auzit plângerile neamului românesc. La anul, oștile române, sub comanda generalului Antonescu, au ieșit de tovarăși nemți de arme, într'un război năprasnic, au rupt rândurile dușmanilor, i-au pus pe fugă și au ridicat din nou, în lumina soarelui și în bătaia vântului, mândrul nostru tricolor.

Această nestemată a Neamului fâlșăie și peste ruine și peste rămășițe de așezări vechi ale noastre fumegânde. Cari toate trebuiesc refăcute. Și pentru refacerea cărora tot ce-i în mâinile noastre în cuprinsul Țării trebuie să aducă o contribuție de bună voie. Conducătorul Statului s'a adresat către toată suflarea românească cu un apel pe cât de duios, pe atât de întemeiat: „De pe pământul desrobii, în mijlocul luptei pentru Cruce și Dreptate, îmi îndrept gândul către Neamul nostru și tuturor le cer să sprijine Statul în aceste ceasuri mari.

Ca să cinstim jertfa eroilor. Ca să înălțăm drapele. Ca să ridicăm din cenușa cutropitorilor vecinii noastre de totdeauna. Ca să dovedim că am înțeles cutremurarea Patriei. Ca să merițăm liniștea și bunurile păzite de lupta bravei noastre. Ca să putem închina recunoștința Neamului nostru urmașii celor cari s'au înfrățit cu pământul românesc. Ca să putem da Basarabiei și Bucovinei tot ce am pierdut prin silnica cutropire și să putem să luăm la mari lucrări de interes național.

Români! Aștept să dați obolul economiei noastre pentru ca Statul să facă din el o nouă și mare contribuție pentru Țară și pentru fiecare.

Nu vă cer contribuții de jertfă. Vă cer să dați Statului numai economia voastră.

Și cu aceeași sfântă grijă, cu aceeași neînduieală răvnă, cu aceeași curată muncă, vouă veghea ca Statul nostru să fie întrebunțat pentru împlinirea scopurilor naționale*.

Nu ne vom precupeți obolul. Fiii Bisericii noastre Unite au fost totdeauna una cu toți în sânge și de limbă ajunși la o singură țintă, ori năpăstuiți. Vor fi și acum. Suferințele Basarabiei și ale Bucovinei românești vă afla înțelegerea care li se cuvine, și mâna fratelui se va deschide largă și cu simțită milă pentru alinarea acelor suferințe. Pentru că știm cu toții că fiecare ban dat pentru refacerea și reîntregirea a ceea ce bine era făcut, dar a fost dărâmat, și al nostru era, dar ne-a fost furat, e ban binecuvântat și roditor de binecuvântare.

Precizări necesare

Semne și dovezi tot mai multe arată, că articolul lui Bunea: *Garanța cea mai puternică*, reprodus în numărul trecut al „Unirii“, a avut un răsunet, care iasă din comun. Nici nu se putea altfel. Toți cei cari ne cunosc știu, că noi cei de azi suntem una în simțiri cu părinții noștri, cinstitori ca și ei ai tradițiilor și drepturilor moștenite, pe cari le respectăm și apărăm cu aceeași hotărâre neșovăitoare.

Suntem siguri, în același timp că, în familia cetitorilor noștri, ideile lui Bunea au fost corect înțelese și semnificația lor pentru ziua de astăzi evaluată just. Pentru a preveni însă eventuale răstălmăciri ori nedumeriri ce s'ar putea ivi din alte părți, câteva precizări vor fi mai mult decât binevenite.

Bunea nu a tălmăcit o simplă părere personală și vremelnică. Intrupare armonioasă de avânt românesc și credință catolică, el a fost unul din marile glasuri de proroc prin care s'a rostit peste vremuri însași conștiința Nației și a Bisericii noastre. Din adâncurile acestei conștiințe se desprindea convingerea, căreia Bunea i-a dat expresie lapidară: *dreptul de a ne alege mitropolit este unul fundamental* și trebuie apărat, la nevoie, cu eroism până la martiriu. Și, cum spuneam, stăm și astăzi neclintii în această credință. — De ce? De ce să dă atâta importanță unui amănunt de ordin administrativ-disciplinar, care n'are nimic din tăria imutabilă a dogmelor și, după vremuri și nevoi, poate primi altă și altă reglementare? — Răspunsul nu-i greu.

Mai întâi o observație de ordin general: toate organismele, mari și mici, își apără drepturile și privilegiile moștenite. Chiar în impunătoarea unitate și uniformitate a disciplinei catolice latine, există privilegii multe și variate, pe cari deținătorii le mențin cu mulfă gelosie. Și chiar dacă ele n'au fost date ori abrobate vreodată expres de Sfântul Scaun, ci s'au născut din obicei, fie și *contrare dreptului comun* cuprins în Codex Juris canonici, înțelepciunea Romei le tolerează, dacă Ordinarii ar socoti că n'ar fi prudent să fie înlăturate (cn. 5). — Ca să nu mai pomenim tenacitatea impunătoare cu care își păstrează micile lor privilegii diferitele ordine călugărești, care sunt și rămân totuși armata cea mai disciplinată a Bisericii. — Departe de a fi un rău, acesta este un semn de vitalitate a singuraticelor părți și membre din comunitatea religioasă, vigoarea cărora nu face decât să contribuie la întărirea întregului organism.

Cine ne-ar putea lua în nume de rău, prin urmare, dacă noi, Biserica românească

unită, ne legăm de datinile și drepturile pe care le avem de veacuri? Nimeni, de sigur. — Totuși, pentru noi această considerațiune de ordin general cade pe planul al doilea. În cazul nostru este vorba de cu totul altceva. De ceva mult mai grav; de ceva deadreptul esențial.

Noi nu suntem o simplă provincie bisericească, la fel cu toate celelalte, în universalitatea catolică. Ci mărturisim crezul catolic în rugă și haină orientală. Și încă în una precis definită și distinctă de toate celelalte. Reprezentăm *forma românească a catolicismului*, o ramură modestă dar de mare viitor în arborele Bisericii lui Petru. Păstrarea intactă a celor două elemente din care e țesută ființa noastră specifică, este de importanță vitală. Pierderea uneia din ele ar însemna desființarea noastră, spre paguba atât a Neamului cât și a Bisericii. Alterarea crezului catolic integral, ne-ar rupe de Roma, care a fost și va rămâne principala pârgie de mântuire și înălțare pentru Neamul nostru. Stricarea rânduelilor noastre răsăritene ar închide catolicismului ușa spre sufletul nației românești care a trăit și a crescut de atâtea veacuri în mireasma lor sacră și plină de poezie. Precum Biserica noastră trăiește ori moare cu Neamul românesc din care facem parte, tot așa catolicismul la noi trăiește ori moare, înfloresce ori se stinge, cu această formă specifică a sa, pe care o reprezintă Biserica românească unită cu Roma. — Iar în organizația răsăriteană, dreptul de alegere, într'o formă ori alta, este străvechiu și general. Noi nu-l putem înlătura cu totul fără a fi acuzați de frații din cealaltă strană de stricarea rânduelilor genuin răsăritene. S'ar primejdui, deci, grav însași ideea unirei celei mari a neamului românesc, cauză în care credem și pentru care lucrăm din toate puterile noastre.

Din fericire, dreptul străbun de a prezenta noi Sfântului Părinte pe cel socotit vrednic a ne fi mitropolit, astăzi nu este amenințat nici pe departe cu înverșunarea pe care a înfruntat-o în trecut. Atunci, când scria Bunea, și altă dată, se năpustise împotriva lui toată furia stăpânilor streine cari ne voiau moartea. Păzindu-l, chiar și împotriva prerogativelor „apostolice“ ale regilor și împăraților preacreștini, Roma și-a câștigat un nou titlu la recunoștința Neamului românesc întreg.

Astăzi, interesele românești fiind pe deantregul identice cu cele ale Bisericii noastre, guvernul țării nu vrea și nu poate vrea alta decât menținerea neștirbită a drepturilor și ființei noastre. — Nici nu mai trebuie amintit că Sfântul Scaun, azi ca și în trecut, vrea același lucru. A dat prea multe dovezi

de iubirea pe care poartă rânduieților răsăritene în general, și catolicismului românesc în special, de cât să se mai poată ivi vreo nedumerire de acest fel. Pe deasupra, normele de organizare ale Bisericii noastre, inclusiv și în deosebi dreptul de alegere a căpeteniei noastre duhovnicești, au fost întărite solemn, în repețite rânduri, de Sfântul Scaun însuși. Ori, Roma nu-și calcă legile. Le schimbă, la nevoie; dar câtă vreme sunt în vigoare, le respectă.

Și totuși, dreptul pe care-l afirmă litera de foc a lui Bunea, trebuie apărat și astăzi. Are și astăzi dușmani cari îi vreau perirea.

Nu de mult, un post de radio dintr-o țară vecină și străină, anunța cu vădită bucurie ceva știri, pe cât de pripite pe atât de ciudate, despre anumite aranjamente ce s'ar fi făcut, pentru cărmuirea Sionului nostru. — Nu dorm deci nici acum dușmanii noștri, ci continuă acțiunea de propagandă cu tenacitatea și abilitatea pe cât de cunoscută pe atât de periculoasă. Iar bucuria lor nu poate fi nici decât liniștitoare pentru noi.

De altă parte, bunăvoința și iubirea Romei nu ajunge, dacă nu are și informații suficiente; dela noi, nu dela alții cari ori ne dușmănesc, ori nu ne cunosc. În privința aceasta avem noi, nu alții, grele răspunderi, și chiar anumite vinovății. Să ne aducem numai aminte de nefericita chestiune a Haidudorogului. Când ne-am trezit și noi să arătăm adevărul și realitatea, era prea târziu. Plin de amărăciune, Pius X a mărturisit că a fost înșelat — *mi hanno ingannato* — dar vlădicia politică exista și își începuse opera nefastă.

Orice s'ar întâmpla însă și oricum s'ar desfășura lucrurile, ne stă totdeauna la îndemână „garanția cea mai puternică” preconizată în articolul lui A. Bunea. Chiar dacă n'am ști ori n'am putea lămuri pe alții, noi cei deacasă ne cunoaștem, ne știm necazurile și vrerile, înțelegem perfect realitatea în care trăim și pe care vrem s'o cucerim. De aceea, și astăzi ca și atunci, ar trebui socotit trădător al drepturilor și al cauzei sfinte pentru care trudim în sânul neamului nostru, cel ce

ar veni să ne cărmuiască în disprețul rânduieților consfințite ale Sionului nostru. Sperăm însă și credem tare, că lucrurile se vor lămurii deplin și se vor desfășura normal, fără să mai fie nevoie de gestul demn și nobil pe care l-a făcut la timpul său Ioan Vancea și, în 1918, I. P. S. Valeriu Traian Frențiu, în aplausele Neamului și spre binele Bisericii.

Dacă totuși va trebui, el se va repeta. Fără nici o îndoială.

Aceste considerațiuni ajung, credem, pentru a justifica publicarea articolului lui Bunea și precisează, fără puțință de răstălmăcire, semnificația lui pentru clipa nelămurită de astăzi.

Sf. Scaun și Neamul românesc. Preafericitul Părinte Pius XII a primit sărbătorește, Vineri, în 1 August, pe dl general Daniel Papp, în audiență, fiind de față o mulțime de autorități bisericesti și mirenești. Trimisul extraordinar și ministrul plenipotențiar al României la Vatican, prezentându-și Supremului Pontifice scrisorile de acreditare, l-a asigurat pe urmașul Sf. Petre că Neamul românesc a aflat totdeauna, în trecutul său sbuciumat, tărie, curaj și mângâiere în credință și în dreptatea lui Dumnezeu. Augustul Suveran Român încredințând un catolic de rit român să-L reprezinte pe lângă Sanctitatea Sa, a lăsat să se înțeleagă ce însemnătate acordă Bisericii Catolice, care a avut rol mare în viața sufletească a Neamului. A mai declarat apoi d. ministru Papp că poporul român urmărește cu adâncă venerație strădaniile nobile și necurmăte ale Sf. Părinte pentru binele omenirii suferinde, — După care Preafer. Părinte Pius XII, i-a răspuns, în franțuzește, stăruind, între altele, asupra celor ce urmează:

[...] „In mijlocul multiplelor preocupări și nădejdi ale ceasului de față, și deși sângerând din multe răni, Națiunea română n'a uitat să aducă un omagiu conștient valorilor spirituale și religioase, și să acorde grije de a le promova cea importantă și cea stimă, cari dau măsura adevăratei înțelepciuni de Stat și cari constituie temelia esențială a pros-

perității sigure și stabile Cărmuitorilor și Poporului.

Din convingerea că forțele religioase sunt indispensabile pentru a clădi viața sănătoasă a Națiunii, și din dorința de a garanta, în timpul Regatului României, catolicilor de toate țărilor, drepturile ce aparțin religiei lor, și să se tras originea cocordatul în chip fericit ratificat în 1929. Sigur nu atunci s'a întâmplat primadata că acest popor nobil a intrat în legătură cu Sf. Scaun. Aruncându-ne privirea în cele trecute vremi istorice, vedem pe principele Lațcu, voevodul Moldovei, că-și îndreaptă trimișii spre Papa Urban V (cfr. Epistola lui Urban V către arhiep. de Praga și către episcopii de Breslau și Cracovia, din 24 Iulie 1370, Theiner Vet. Mon. Hung. II. pag. 99). Dar mai ales înaintașul Nostru, Sixt IV, pomenit în memoriile atât de elevați de Excel. Voastră, a lăsat curajat pe Ștefan cel Mare în lupta sa pentru apărarea împotriva dușmanului comun creștinătății, pe atunci cași atotputernic. Prințuritor în marea bătălie de Racova, acest principe brav, care atribuia biruința sa exclusiv lui Dumnezeu, și a postit după aceea patzile cu pâine și apă, a trimis, drept omagiu Pontificelui Roman, o parte din steagurile pe cari le-a luat dela dușman.. (Cfr. Raynald Ann. Eccles. t. x. a, 1474, n. X—XI.

Aceste raporturi, e drept, au fost de natură trecătoare. Concordatul actual a voit însă dimpotrivă, să creeze legături normale și complete, căci a fost încheiat într'adevăr — ca să redăm cuvintele chiar ale Guvernului Regatului Român — „cu firma nădejde că acest act va stabili definitiv între Sf. Scaun și România raporturi netede și cordiale, pentru mai multe bine al României și al Bisericii Catolice”.

Nădejdea aceasta zice, în continuare, Sf. Părinte, că n'a fost înșelată, și, din partea sa, Sf. Scaun va dovedi că înțelege să pășuiască o atare situație. A lăudat apoi bunăvoința de inimă a poporului român care și-a uitat nici de suferințele altor popoare și a împărtășit, de închiere, binecuvântarea apostolică Regelui român, Conducătorului Statului, Guvernului și întreg neamului românesc.

FOIȚA „UNIRII”

Una-alta despre Fotie

— Spicuri din isvoare ortodoxe —

de Pr. Dr. Ioan Stanciu

Sinoadele lui Fotie din 867 și epistola enciclică

La începutul anului 867 a ținut un sinod în care a formulat acuze contra apusenilor, a scris „Epistola enciclică către Arhiepiscopii Orientului” (P. G. tom. 102 col. 721-741) în care acuză pe apuseni că: postesc Sâmbăta, mănâncă lapte în păresemi, preoții nu se căsătoresc, au adaus Filioque în simbol, mirul îl dau numai preoții, și-i invită să vină pentru conciliu de Paști la Constantinopol ca să condamne pe apuseni. În sinodul ținut a excomunicat pe Papa și în actele sinodului a scris numele multor episcopi cari n'au fost prezenți.

Actele sinodului le-a trimis prin episcopul Zaharia de Calcedon (fost de Anagni) la împăratul Germaniei Ludovic II (855—875), care era supărat pe Papa Nicolae I că nu-i aprobase divorțul cu Teutberga și căsătoria cu Waldrada. El ruga pe împăratul să-i întărească actele conciliului.

Sosirea legaților papali la Roma: Iunie 867

În Iunie 867 au sosit la Roma legații cari plecaseră cu scrisorile datate la 13 Nov. 866 la Constantinopol prin Bulgaria. Ei au adus epistola împăratului Mihail III (în realitate a lui Fotie) către Boris regele Bulgarilor. În care acuza pe apuseni că: fac episcopi din diaconi, fac mir din apă de fluviu, clericii nu au barbă, la Paști mănâncă miel.

Combaterea acuzelor lui Fotie

În anul 867 Papa Nicolae I a scris epistola 152 către Hincmar și ceilalți episcopi din regatul lui Carol cel Mare (vezi P. L. tom. 119, col. 1155-1157) în care a arătat cele 10 acuze ale lui Fotie: 5 din epistola enciclică, 4 din epistola către Boris și una contra primatului. Răspunsurile au fost multe, între cari: Enea din Paris și Rotram din Cozbeia.

Uciderea împăratului Mihail III, depunerea lui Fotie, readucerea lui Ignațiu: 867

În 24 Sept. 867, ora 3 noaptea, a fost ucis Mihail III în palatul mamant, fiind beat. I-a urmat Vasile Macedoneanul (867—886), care a închis pe uzurpatorul Fotie în mănăstire în 25 Sept. 867 și a readus pe Ignațiu în 23 Nov. 867.

Legățile bizantină la Roma: 867

Împăratul Vasile a trimis la Roma spătarul Vasile ca reprezentant al său, pe metropolitul Ioan ca reprezentant al lui Ignațiu și pe mitropolitul Petru ca reprezentant al lui Fotie, rugând pe Papa Nicolae I să trimită legați la Constantinopol pentru: restaurarea unirii, confirmarea legitimității lui Ignațiu, Papa Nicolae I murise în 13 Nov. 867 și legații au aflat pe Papa Adrian II (14 Dec. 867-872 Dec.)

Sinodul Roman din 869

În prezența legaților bizantini Papa Adrian II a examinat actele aduse de el și osândit sinoadele lui Fotie și scrierile lui, declarând redus la statul laical, a decis să țină conciliu ecumenic la Constantinopol pentru cauza lui Fotie și a numit delegați pe: episcopul Donat de Ostia, pe episcopul Ștefan Nepi și pe diaconul Marin.

Legății papali la Constantinopol: 869

Legății papali au sosit în Constantinopol în 25 Sept. 869 și au fost primiți cu onoare. La porțile cetății au fost întâmpinați de garda împărătească și de cler îmbrăcat în ornatele bisericesti, au fost primiți în audiență de împăratul Vasile care a scris scrisorile Papii zicând: „Noi cu toți episcopii

Ordonanța și cățelul

Posturile noastre de radio, au vestit de curând — și încă în repetite rânduri — un fapt, care pe drept cuvânt a umplut de scârbă și de indignare opinia publică.

Intr'un tren, de undeva din Muntenia, un cățel, din brațele unui soldat ordonanță, a mușcat pe un subofițer și mai mulți călători. Cățelul fiind turbat, cei mușcați erau înconștințați să-și vadă de tratament la un institut antirabic.

Aceasta era știrea anunțată de radio. Dar nu atât isprava cățelului e ceea ce produs desgust și revoltă, ci destinația pe care a dat-o o doamnă modernă soldatului ordonanță.

Atunci când țara este încleștată într'un războiu pe viață și pe moarte, cu puternicul dușman dela Răsărit, atunci când atâția și atâția din fii cei mai buni ai țării își jertfesc eroic sângele pentru desrobirea provinciilor noastre răpite, doamna, iubitoare de căței în loc de copii, mai are lipsa de bun simț, să degradeze pe soldatul țării — care s'a dat soțului său ofițer cu altă destinație, — la purtarea în brațe a gugulitului său cățel, care de bine ce i-a mers, în cele din urmă a turbat și s'a dat la publicul călător din tren.

Am avea o satisfacție sufletească, dacă am ști, că de astfel de cazuri, degradatoare pentru armata țării, se sesizează și organele de conducere, cu răspundere, sancționând cu fierul roșu pe cei cari aruncă oprobriu asupra bietului soldat ordonanță, căruia, — sustras dela front, ori dela munca câmpului, — unele persoane, mici de suflet, mari de patimi, nu găsec să îi dea altă ocupație decât aceea rușinoasă pentru un bărbat, și cu atât mai vărtos pentru un soldat, — de a-i pune în brațe cățelul răsfățat al cutărei doamne, cu simpatii canine.

Din acest prilej ne aducem aminte de un alt caz cu căței desmierdați.

Înainte de războiul mondial, când câinii prea se înmulțiseră la Constantinopol, guvernul turcesc a găsit o soluție radicală pentru

a curma dragostea excesivă — mai ales a cuconetului prea înbuibat — față de neamul cănesc.

Intr'o bună zi a dat ordin să fie prinși toți câinii și cățelei din cetatea sultanului; i-a încărcat pe o corabie mare, debarcându-i apoi în Kenali-Ada, o insulă stâncoasă, nelocuită, din Marea de Marmara, săvârșind astfel nu numai o operă de igienă edilitară ci și de epurație morală.

Avem și noi o Insulă a Șerpilor, care ar putea fi destinată acestui scop.

Țara sănătoasă ar aplauda dacă în privința — mai ales a cățelilor puși în brațele soldaților ordonanțe — guvernul român ar proceda a la turca.

Și până atunci, *conducerea C. F. R.* ar trebui să interzică cu desăvârșire transportul javrelor în trenurile de persoane, fie că „voiajează“ pe brațe de ordonanțe rușinate ori de cucoane detracate.

Omul plătește bani grei pentru biletul de tren; de sigur, nu ca să fie mușcat de cățeluși turbați, oricât ar fi ei de drăguți, și nici ca să sosească la destinație cu pantalonul rupt, ori... pătât.

CS.

Dela frații din robie. Ne avem, în Țara Oașului, mândra mănăstire dela *B'xad*, ce atrăgea, an de an, cu zecile de mii, credincioși din toate părțile Ardealului, Sătmarului, Maramureșului și Bihariei. Bunii creștini apucați sub stăpânire străină, aleargă și acum cu aceeași dragoste neșarmurită, spre acel liman de mângăiere și sufletească zidire, mai ales la ziua SS. Apostoli Petru și Pavel!

Anul acesta praznicul Sănpetrului a fost din nou prilej de înălțătoare manifestare creștină și română. După cum aflăm din „*Tribuna Ardealului*“ ce apare la Cluj, în fruntea miilor de pelerini, a fost și de data aceasta neînfricatul și neobositul arhieru *Alexandru Rusu* al Maramureșului, încunjurat de mulțime mare de preoți, între cari erau și păr. canonic Vida cu protop. Dr. Dragomir, pr. Dr. Ciplea, arhid. Iosif Demian-senior, și atâția alții. S'au înregistrat foarte multe mărturisiri, și cuminecări

și s'au vărsat multe lacrimi isvorite dela inimă. Impunătorul cor al celor din Satu-Mare a mișcat de nespus imensa mulțime ce asculta sf. liturghie solemnă slujită cu acest prilej. Pomenitul ziar serie, în legătură cu praznicul mănăstirii ce are la cârmă pe Preacuv. Păr. *Atanasie Maxim*, provincialul ordinului basilian român:

„Neobositul păstor al Eparhiei Maramaros-Maramureșului, Excelența Sa Dr. Alexandru Russu, prezent și vigilent în toate manifestările de viață ale poporului, a venit și la acest praznic — trecând peste greutatea vremurilor și ale împrejurărilor — în mijlocul credincioșilor pentru a-i mângăia, a le întări credința și a le insufla nădejdi mântuitorie. Mulțimea pelerinilor, în frunte cu preoții, l-au așteptat și primit cu mult dor și mare dragoste fiască. Pontificând slujba arhierescă a praznicului, înconjurat de soborul preoților, în acest cadru solemn, a sosit mult cuprinzătoarea și plină de învățătură cuvântare. A arătat năpăstuirile ce s'au abătut asupra omenirii și neajunsurile, de cari și noi avem parte, dar din care vom ieși întăriți sufletește și trupește, dacă stăm uniți și neclintiți în jurul altarelor, în jurul credinței“.

Fie, ca rugăciunile înălțate spre ceriu în acea zi sfântă să străbată norii și să pogoare peste întreg neamul nostru harurile bucuriei de a fi iarăși frații toți împreună.

Știri mărunte

Preamăria eroismului creștin. Sf. Părinte a primit Miercurea trecută în audiență aproximativ 600 soldați și un grup de răniți de războiu. Cu acest prilej Vicarul Domnului a rostit o cuvântare mișcătoare, în care a spus, între altele, și următoarele: „Chiar acum în zilele noastre, numeroase acte eroice sunt săvârșite pe câmpurile de bătălie, în văzduh și pe mări. Deși războiul între popoare umple fiecare inimă simțitoare de tristețe și de oroare, nu se poate nega că asemenea turburări și furtuni nemiloase și sângeroase, cu datoriile grele pentru luptători și chiar pentru cei care nu luptă, aduc ceasuri și clipe pline de eroism strălucitor și scoțând în evidență, adesea, o măreție nebănuită și neașteptată de eroism sublim, la acești oameni

Orientului așteptăm de doi ani judecata bisericii Romane, mama noastră, pentru aceea Vă rugăm să Vă siliți în mod eficace a restabili aici unirea și pacea“.

Conciliul ecumenic al VIII-lea în Constantinopol: 5 Oct. 869-28 Febr. 870

Acel conciliu a fost cu adevărat ecumenic, fiindcă au fost reprezentate toate patriarhatele și „ecumenic“ l-au numit Părinții conciliului în epistola sinodală către Papa Adrian ca să confirme actele.

Din cauza saracenilor mulți episcopi n'au putut lua parte. De față a fost și împăratul Vasile, Fotie și partizanii lui. S'a citit întâi mărturisirea de credință a Papii Hormisda din 519, s'au confirmat celelalte șapte concilii ecumenice, s'au citit scrisorile Papii Adrian II, a fost depus Fotie ca: „producător de certe, vinovat de desfrânare, mâncător al bucuriilor clericilor, săracilor și orfanilor“, a fost restabilit Ignațiu. Astfel s'a refăcut unitatea bisericii.

Trecerea Bulgarilor dela jurisdicția Romei la Bizanț, dela ritul latin la cel grecesc: 870

Organizarea latină a bisericii bulgare n'a durat decât patru ani (866-870). Într-o vreme Boris (852-888) și Papa Adrian II (867-872) s'a

întâmpat disensiune, căci Boris voia ca arhieriscop pe Formosus, iar Papa spunea că având scanul de Porto, nu se poate transfera, fiind oprită transferarea dela un scaun la altul de conciliul dela Niceea, canonul 15. Când Papa Adrian II i-a trimis în 869 pe diaconul Silvestru, designat ca episcop, Boris l-a refuzat. În sfârșit, Boris voia să aleagă între Formosus de Porto și Marin de Cere. Însă cazul era la fel. Această disensiune a dus la trecerea Bulgarilor la Bizanț.

La sfârșitul sinodului ecumenic: 869-870, au sosit solii Bulgari cu întrebarea: Cui se supune Bulgaria, Romei ori Bizanțului? Trei zile după închiderea conciliului, împăratul Vasile a convocat o conferință pentru cauza Bulgarilor. Reprezentanții Alexandriei, Antiohiei și Ierusalimului s'au făcut arbitrii între Roma și Bizanț și au decis în favorul Bizanțului. Motivul invocat era politic: Bulgaria fusese înainte o parte a imperiului bizantin. Legații papali au protestat. Constantinopolul le-a dat în 870 ca arhieriscop pe Iosif. Astfel s'a făcut trecerea Bulgarilor dela Roma la Bizanț, dela ritul latin la cel grecesc. Cu Bulgarii au trecut și Românii, cari erau creștini înainte de Bulgari cu 6 secole aproape, în rit latin și sub jurisdicția Romei prin vicariatul papal de Tesalonic și Iustiniana Prima.

Papa Adrian II a scris împăratului Vasile

II și patriarhului Ignațiu să renunțe la Bulgaria, dovedind că Iliricul și în 860 era sub jurisdicția Romei. În 872 Papa Ioan VIII (14 Dec. 872-882) a protestat la fel, în 16 April 878 Papa Ioan VIII a scris regelui Boris să nu urmeze pe Greci fiindcă ei au căzut în multe erezii și schisme și cu ei vor cădea și Bulgarii și li îndemna să se întoarcă la scaunul sfântului Petru, pe care l-au iubit, l-au ales și l-au căutat.

Cătră sfârșitul domniei lui Boris, ritul grecesc la Bulgari a fost înlocuit prin cel slav de către discipolii lui Metodiu, cari după 885 au trecut din Moravia în Bulgaria. Același procedeu a fost pentru Români, pentru cari Bulgarii n'au dat ierarhie românească ci i-au pus sub episcopii și preoții bulgari.

Moartea lui Ignațiu; revenirea lui Fotie: 877

În 23 Oct. 877 a murit patriarhul Ignațiu. Moartea i-a fost procurată de Fotiu (vezi epistola mitropolitului Stelian de Neocetzarea către Papa Ștefan V). Fotie a ocupat scaunul Constantinoplei.

(Va urma)

Cetiți și răspândiți

„UNIREA“

care sunt gata să-și sacrifice totul, chiar viața lor, pentru îndeplinirea datoriei lor, așa cum le spune conștiința lor de creștini”.

Măsură bine intenționată. Ministerul Muncii a dat deunăzi un ordin circular prin care se dispune să se ia măsuri ca elementele de origine etnică română să nu mai presteze muncă, sub nici o formă la patroni evrei, considerând aceasta o rușine pentru națiunea română. Acei funcționari, ce vor fi dovediți că tolerează și de-acum înainte aceasta vor fi puși în disponibilitate și dați judecării.

Pelerinaj la Cărbunar. La Adormirea Maicii Domnului pelerinajul făcut la Cărbunar s'a desfășurat într-o atmosferă cât se poate de plăcută. Deja cu două zile înainte pelerinii au început să sosească; și se apropiau de bisericuța „Maica Săracilor” pe toate drumurile și pe toate cărările. În noaptea de Sf. Marie au petrecut în necontenite rugăciuni și mărturisiri, iar dela miezul nopții celebrarea sf. Liturghii a format un lanț neîntrerupt până la Liturghia solemnă celebrată de către Păr. arhimandrit Adhemar Merckx, înconjurat de un sobor de preoți. S'au mărturisit și cuminecat vre'o 2000 de persoane. La liturgia solemnă au cuminecat patru preoți. O cuvântare vibrantă a rostit păr. Dr. Alexandru Todea, secretarul mitropolitan, despre pelerinaje la lumina sfințelor Scripturi. După Liturgie s'a făcut procesiune Eucharistică, iar după masă Paraclis și Binecuvântare Eucharistică, în timpul căreia a vorbit Păr. arhimandrit Adhemar Merckx, despre refacerea morală și națională a țării prin ajutorul Fecioarei Săracilor.

Locale. Duminica viitoare, a unsprezecea după Rusalii, va predica în Capela Seminarului Teologic, păr. Eugen Ciunganu, dir. Cancelariei Mitropolitane.

— Duminica trecută s'au făcut rugăciuni deosebite în toate bisericile Blajului, pentru ostașii noștri căzuți pe câmpul de onoare. În Capela Seminarului a săvârșit acest act sfânt, în cadrele sf. liturghii, păr. Aug. Folea, canonic mitropolitan. Au participat și autoritățile locale civile și militare, precum și mulțime mare de credincioși.

Episcopatul catolic german, s'a întrunit și anul acesta, ca de altfel în toți anii, la Fulda, să chibzuiască asupra celor ce sunt de făcut între împrejurările actuale. Au participat toți episcopii, arhiepiscopii și cardinalii catolici germani. După cum e informată agenția „Rador”, punctul culminant al acestei consfătuiri a fost cetirea unui mesaj adresat de Sf. Părinte episcopatului german. Aceeaș agenție anunță, din izvor sigur, că a fost rezolvată și chestiunea numirii noului arhiepiscop de Köln, al cărui nume însă, deocamdată, e ținut secret.

Puhoai de sânge au vărsat bolșevicii, de când au ajuns la putere. Pe o placă comemorativă din 8 August 1927 fixată pe biserica ortodoxă din New-York, se încrețează: „Au perit ca victime ale bolșevismului: Familii a Țarului, 31 episcopi, 1560 preoți, 34.585 învățători, înalți funcționari și medici, 16.367 studenți și profesori, 79.900 funcționari mai mărunți, 65.890 aristocrați și moșieri nobili, 56.340 ofițeri, 196.000 muncitori, 268.000 soldați și mateloși, 890.000 țărani — cu totul: mai mult de 1.300.000 suflete”. Și să se noteze asta până în August 1927.

Școala Normală de fete — Blaj

AVIZ

Se aduce la cunoștință că se fac înscrieri pentru cl. I la Școala normală de fete din Blaj și vor fi primite 30 eleve pe baza concursului ce se va ține în 5 Sept. a. c.

Concurențele vor avea vârsta între 12-15 ani.

Înscrierile se fac până la 31 August c.; nu se plătește taxă pentru examen.

Odată cu cererea de înscriere timbrată legal se vor prezenta următoarele acte:

1. Extras de naștere;
2. Certificat de studii (școală primară);
3. Buletin de revaccinare;
4. Certificat de bună purtare din partea școlii primare la care a urmat;
5. Certificat de cetățenie;

6. Certificat de dările pe care le plătește tatăl concurenței (percepție);

7. Certificat dela Primărie în care să se arate: numărul copiilor, vârsta fiecăruia și averea ce posedă tatăl concurenței.

8. Certificat al Autorității căreia-i servește păritele-funcționar; serviciile civile sau militare aduse statului.

Concursul va avea probe scrise (lb. română și aritmetică) și probe orale (lb. română, aritmetică, istoria și geografia Țării) și va fi în acelaș timp și examen de bursă.

Blaj, 14 August, 1941.

Direcțiunea

Liceul teoretic de fete Român unit — Blaj

Nr. 1135—1940.

Aviz școlar

— 1941—1942 —

1. Înscrierile, în oricare clasă a liceului, în baza unei cereri legal timbrată (9 Lei fiscal + 1 Leu aviație), înaintată Direcțiunii cel mai târziu până la 31 August. Cererile vor fi scrise de părinți, sau reprezentanții legali ai elevelor. Cererile netimbrate, cum și cele neprezentate, nu vor fi luate în considerare.

Elevele, cari cer înscrierea pentru întâia oară în liceul nostru, neapărat vor anexa la cerere actele următoare: a) extrasul de naștere dela ofițerul stării civile; b) extrasul de botez dela preot (pentru elevele creștine); c) certificatul de cetățenie; d) certificatul de revaccinare și e) copia matricolă din anul premergător (certificat de studii).

Elevele care au urmat anul trecut la noi, la cerere vor alătura numai avizul școlar primit la sfârșitul anului.

Elevele repetente încă sunt obligate să facă cereri de reinscriere, urmând să plătească în favorul Ministerului o taxă specială de 500 Lei.

Fără actele specificate mai sus, cererile de înscriere nu se iau în considerare.

2. În clasa I. se pot înscrie elevele, cari prezintă certificatul de terminarea alor 4 clase primare și cari la 1 Septembrie curent au vârsta de cel puțin 10 ani impliniți și nu au trecut de 11 ani.

Înscrierea în această clasă atârână și dela rezultatul examenului de admitere, care se ține în localul școlii, 1 Septembrie.

Examenul de admitere în clasa I constă din probe scrise la l. română și matematică, din materiile clasei a IV-a primare. La limba română se dă și o probă orală. Taxa examenului 100 Lei.

3. Celelalte examene se țin la termenii următori:

- a) particulare din 2—8 Sept.;
- b) admitere în cl. V la 1—2 Sept.;
- c) corigențele și integrale din 1—3 Septembrie.

Pentru toate examenele, elevele se anunță în scris, cu cerere timbrată în regulă, până în 31 August.

În cazul că aceste termene se schimbă, părinții vor fi avizați în scris.

4. Înscrierea definitivă și plata taxelor școlare se face în ziua de 8—9 Septembrie. Părinții sau reprezentanții autorizați ai elevelor sunt obligați să se prezinte personal cu elevele.

Tipografia Seminarului Blaj

Taxele școlare sunt:

a) *Curs inferior*: cl. I—IV, înscrierea 450 Lei, taxă de construcție 200 Lei, frecvența 2050 Lei, pentru spitalul-școală 50 Lei, bucătăria școlară (material de gătit) 150 Lei, cabana dela Basna 100 Lei. Total 3000 Lei.

b) *Curs superior*: cl. V—VIII, înscrierea 450 Lei, taxă de construcție 200 Lei, frecvența 2550 Lei, pentru spitalul-școală 50 Lei, bucătăria școlară (material de gătit) 150 Lei, pentru cabana dela Basna 100 Lei. Total 3500 Lei.

Taxele de înscriere, construcție, jămătate din taxa de frecvență, cum și taxele de spital-școală și bucătăria școlară se plătesc deodată, la înscriere. Rata a doua la 1 Februarie 1942.

Elevele minoritare de confesiunile reformată și luterană, plătesc dublul taxei de frecvență.

Eventualele restanțe din anul școlar precedent se plătesc înainte de înscriere. Fără achitarea integrală a restanțelor, înscrierea nu se face.

5. Deschiderea oficială se va face în ziua de 9 Sept., ora 11 a. m. La această deschidere vor fi prezente toate elevele. În ziua de 10 Sept. încep cursurile regulate.

Toate elevele își vor adopta un guler marinar și manșete la o rochie bleu-marin, cu numărul de ordine al școlii, la braț; pardesiile, cum și paltoanele de iarnă, vor fi de asemenea bleu-marin. Paltoanele de iarnă fără blană. Fiecare elevă va avea galoși pentru timpul ploios și șosoni sau bocanci pentru zăpadă.

6. Părinții sau tutorii elevelor nu pot angaja gazde în oraș fără aprobarea Direcțiunii.

Blaj, la 16 August 1941.

Direcțiunea

Spitalul de Stat Târnăveni jud. Târnava Mică

Nr. 1356—1941

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 4 Septembrie 1941, ora 11 dimineașă se va ține în Cancelaria Spitalului de Stat Târnăveni a 4-a licitație prin strigare, pentru vinderea unui cal murg talia 1.64 etatea 15 ani. — Prețul de strigare va fi 2000 lei. — Licitatia fixată pentru ziua de 4 August, nu s'a ținut din lipsă de concurenți.

Târnăveni, la 9 August 1941.

p. Medic Primar Director, p. Administrator,
Dr. Gr. Mihăileanu Almășanu Alex.

Primăria comunei Zagăr

Nrul 925—1941

Concurs

Publicăm concurs pentru complectarea postului de *secretar* la comuna Zagăr, devenit vacant prin numirea titularului în alt post.

Cei interesați vor înainta cererea prezintă văzută ou actele recerute de art. 3, 57 și 58 din codul funcționarilor publici până la 31 August 1941 primăriei comunale Zagăr, jud. Târnava Mică.

Zagăr, la 4 August 1941.

G. BELL primar Notar: ERNST HEDRICH